

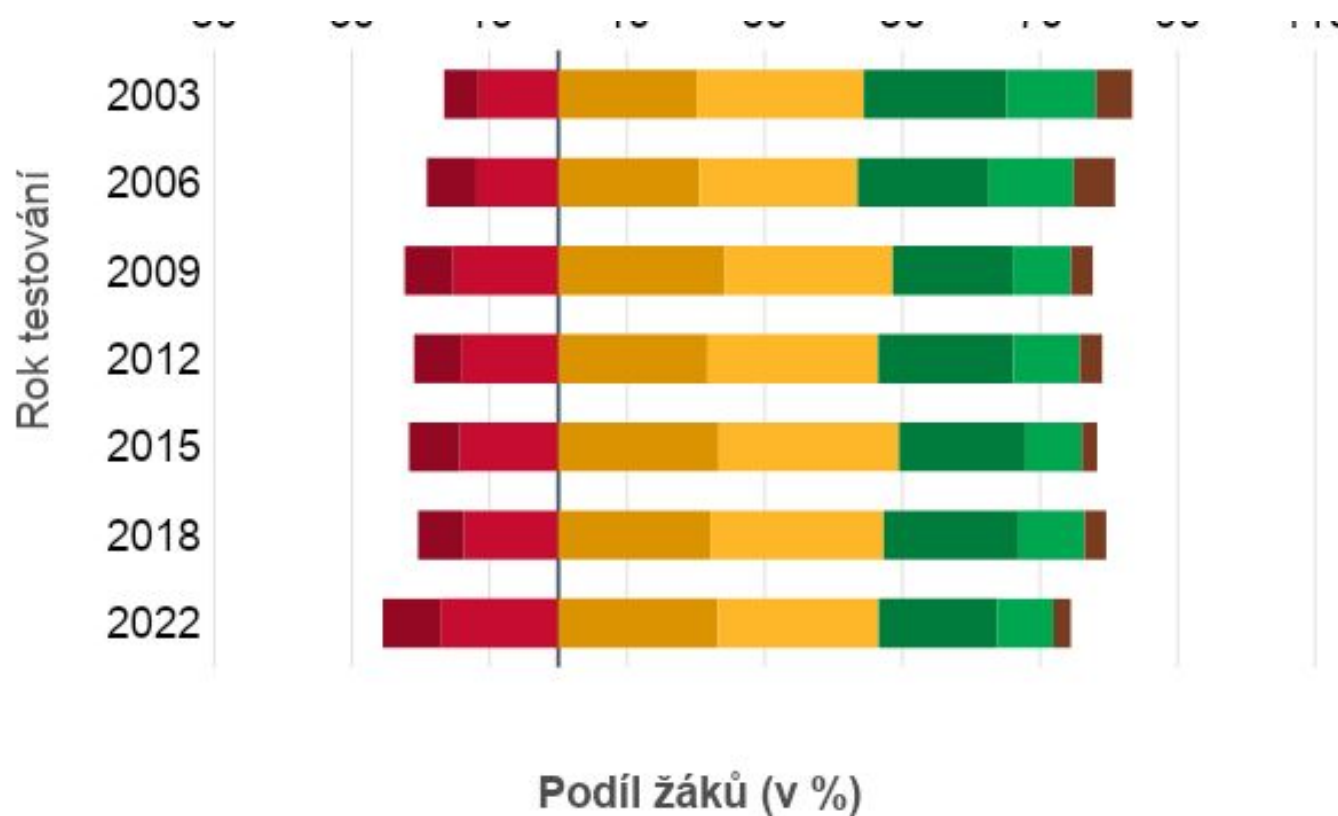
Wellbeing v mezinárodních šetřeních

PhDr. Josef Basl, Ph.D. | vedoucí oddělení mezinárodních šetření

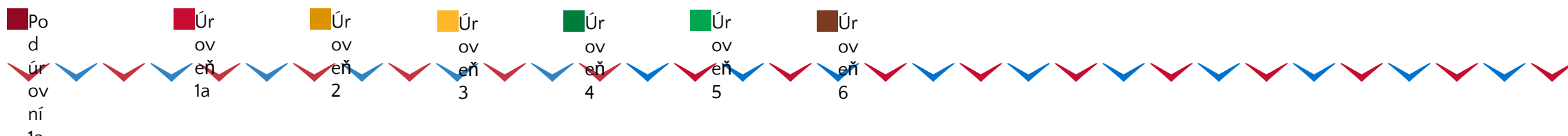
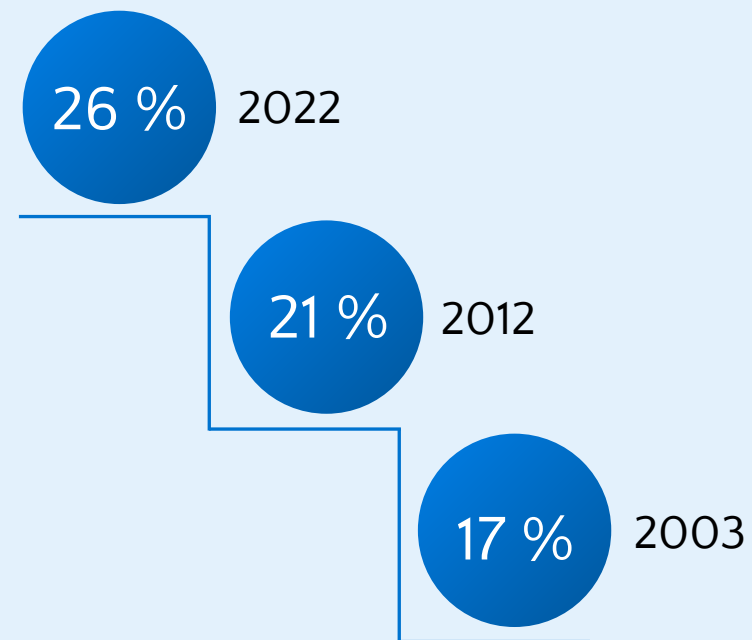

Dovednostní úrovně v matematické gramotnosti

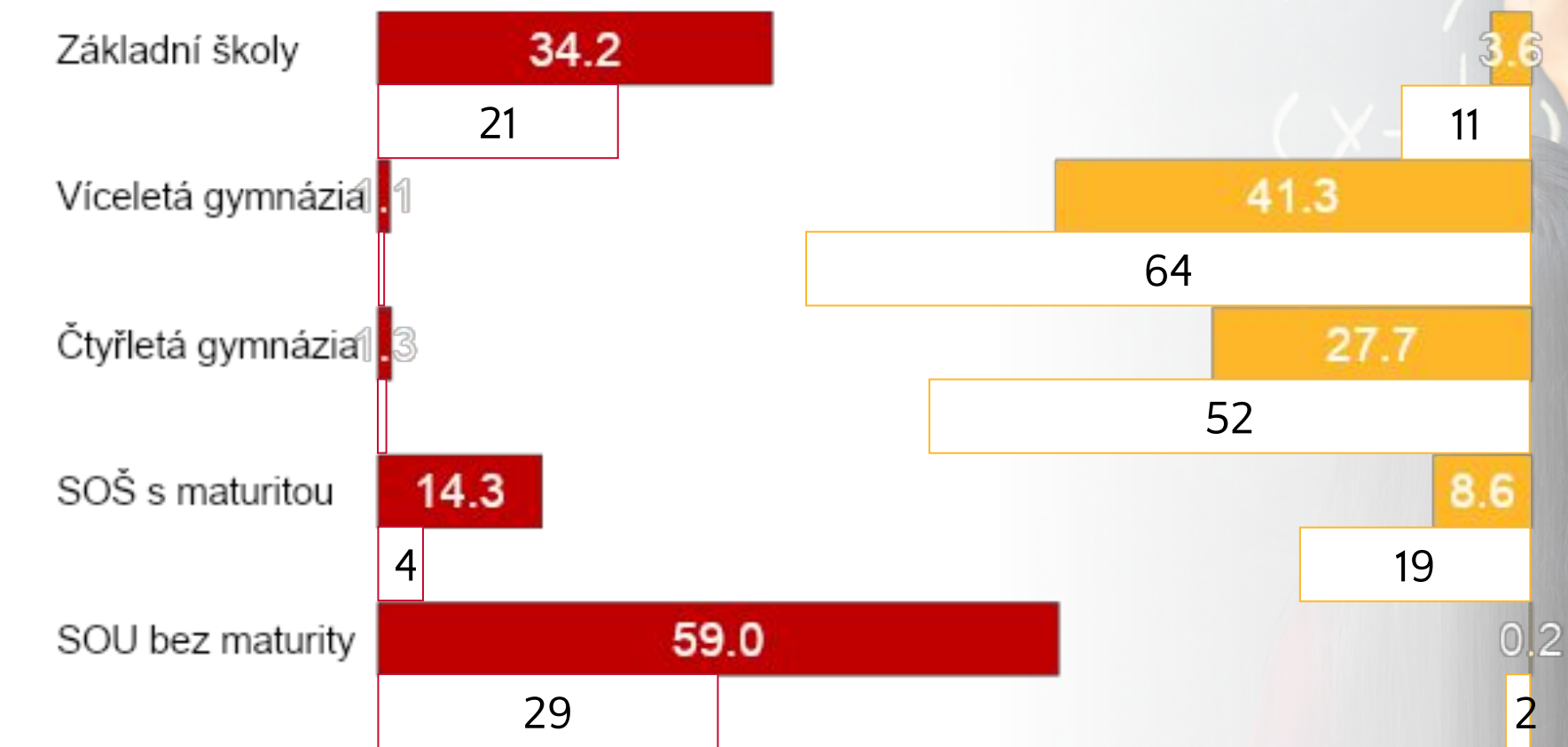
Změny v zastoupení českých žáků v dovednostních úrovních MG od roku 2003

Podíl žáků nedosahujících druhé dovednostní úrovně narůstá

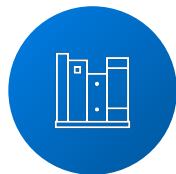
Dovednostní úrovně v druzích škol v MG 2003 a 2022

V ČR je nadprůměrná závislost výsledků na rodinném zázemí

Nejvyšší dosažené vzdělání rodičů

Vybavení domácnosti, počet knih

Nejvyšší status povolání rodičů

ESCS

Nejvyšší čtvrtina

Socioekonomicky zvýhodnění žáci

Třetí čtvrtina

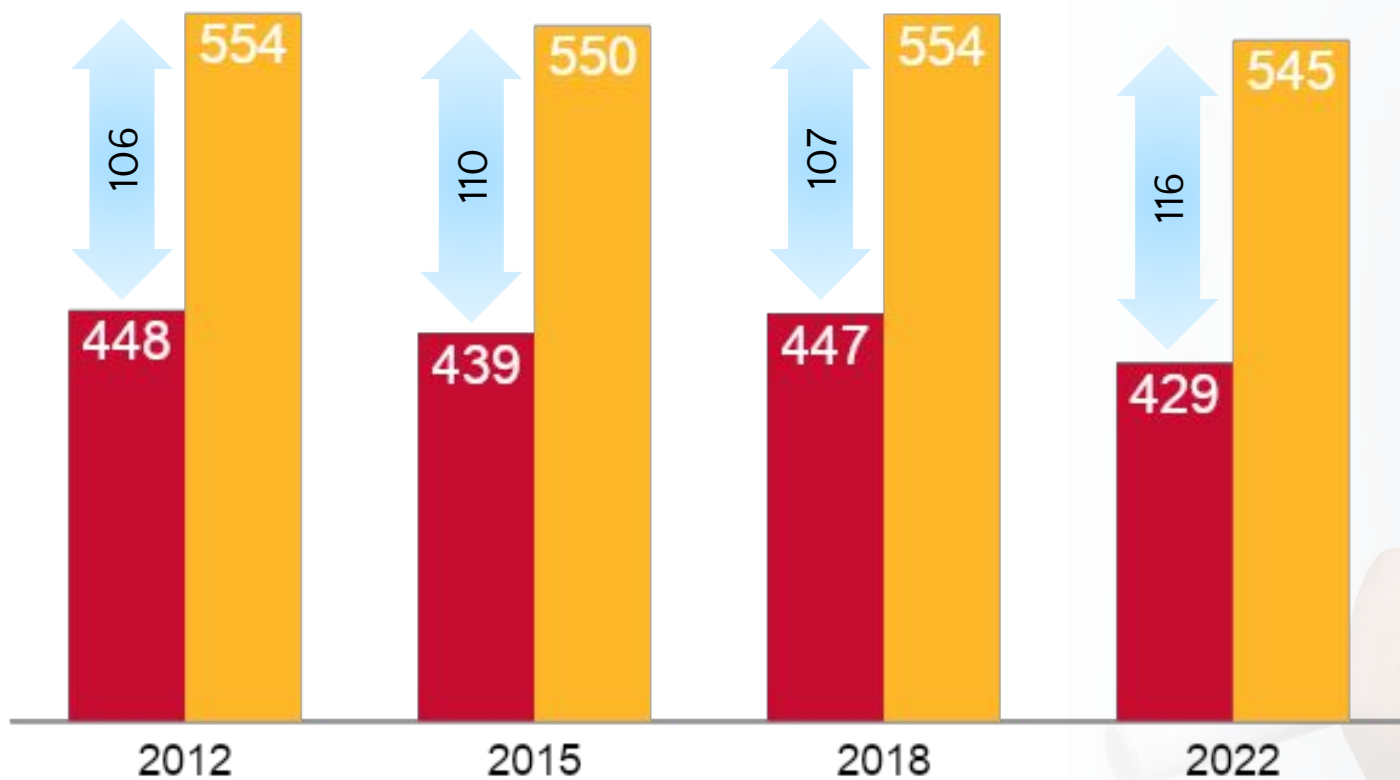
Druhá čtvrtina

Nejnižší čtvrtina

Socioekonomicky znevýhodnění žáci

Zvýhodnění vs. znevýhodnění

■ N

■ N

Nezastupitelná role učitele

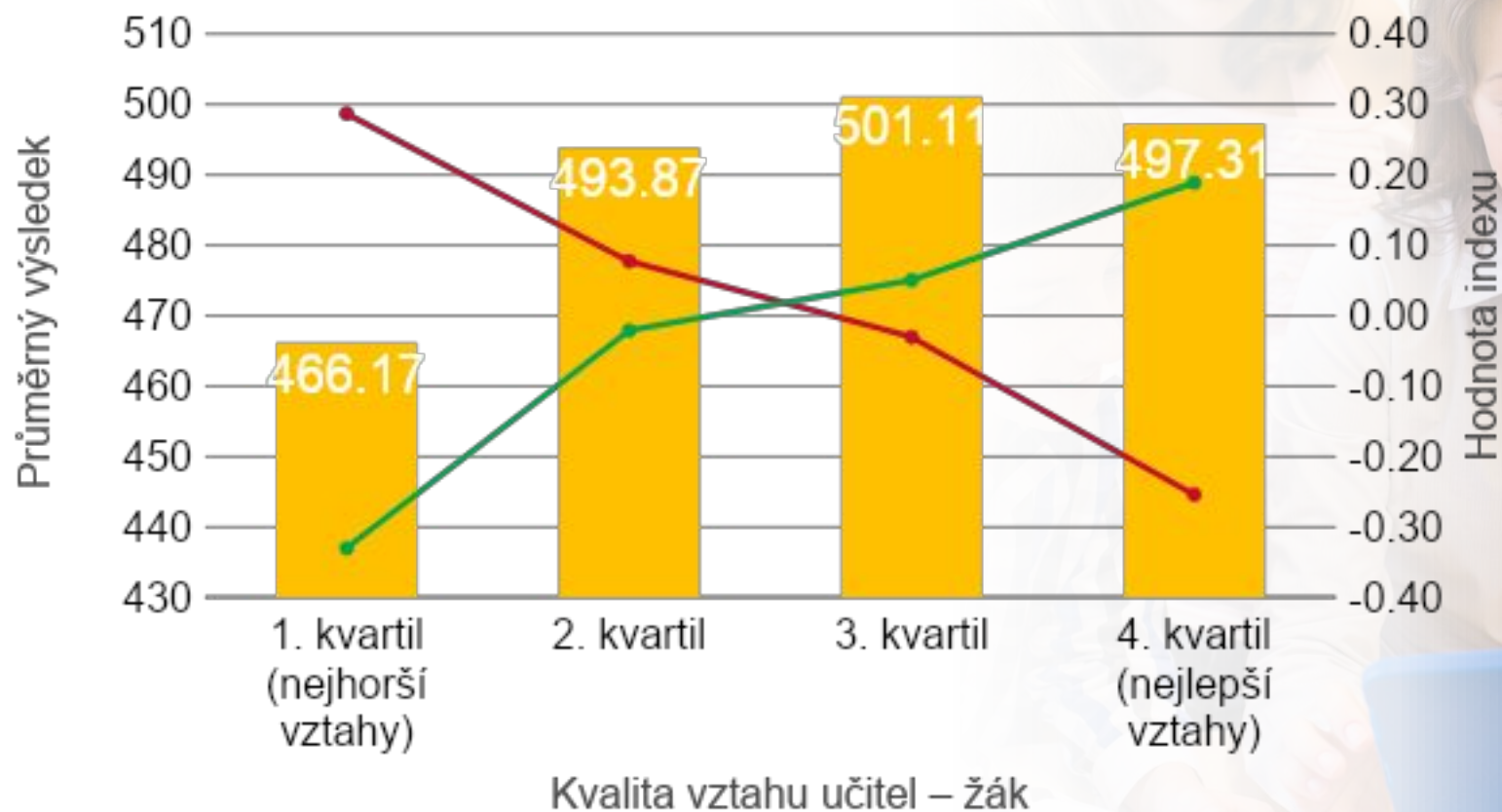
Index kvality vztahů mezi žáky a učiteli

- ➔ Učitelé v mé škole si mě váží.
- ➔ Kdybych přišel/přišla do třídy smutný/smutná, učitelé by si o mě dělali starosti.
- ➔ Kdybych se od teď za tři roky přišel/přišla podívat do školy, učitelé by mě rádi viděli.
- ➔ Z učitelů mám strach.
- ➔ Když se mě učitelé zeptají, jak se mám, má odpověď je opravdu zajímavá.
- ➔ Učitelé jsou na mě milí.
- ➔ Učitelé se zajímají o spokojenost žáků.
- ➔ Učitelé ve škole jsou na mě zlí.

Nezastupitelná role učitele

Souvislost vztahů mezi žáky a učiteli s průměrným výsledkem, obavami a klimatem

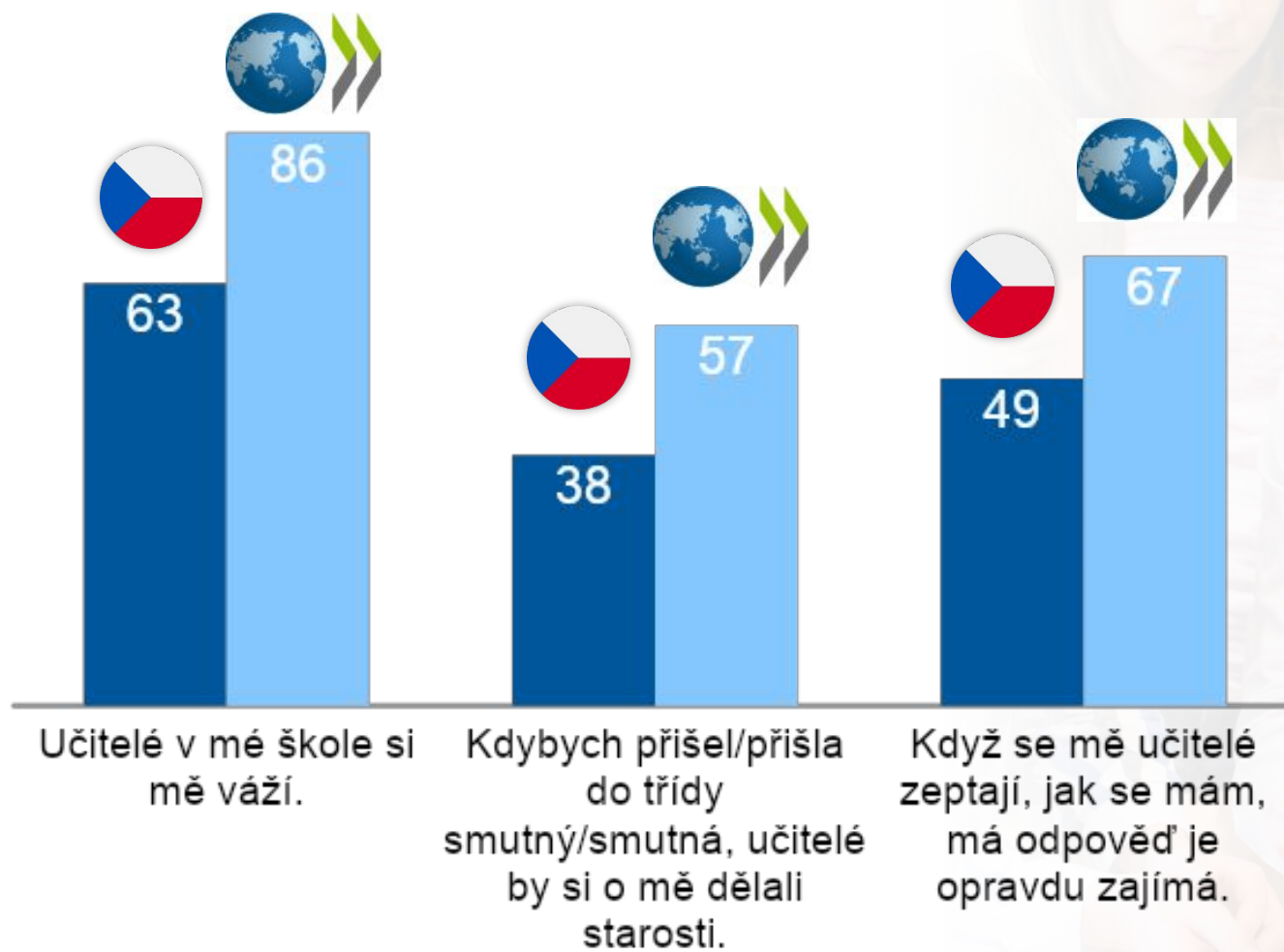

M
a
t
e

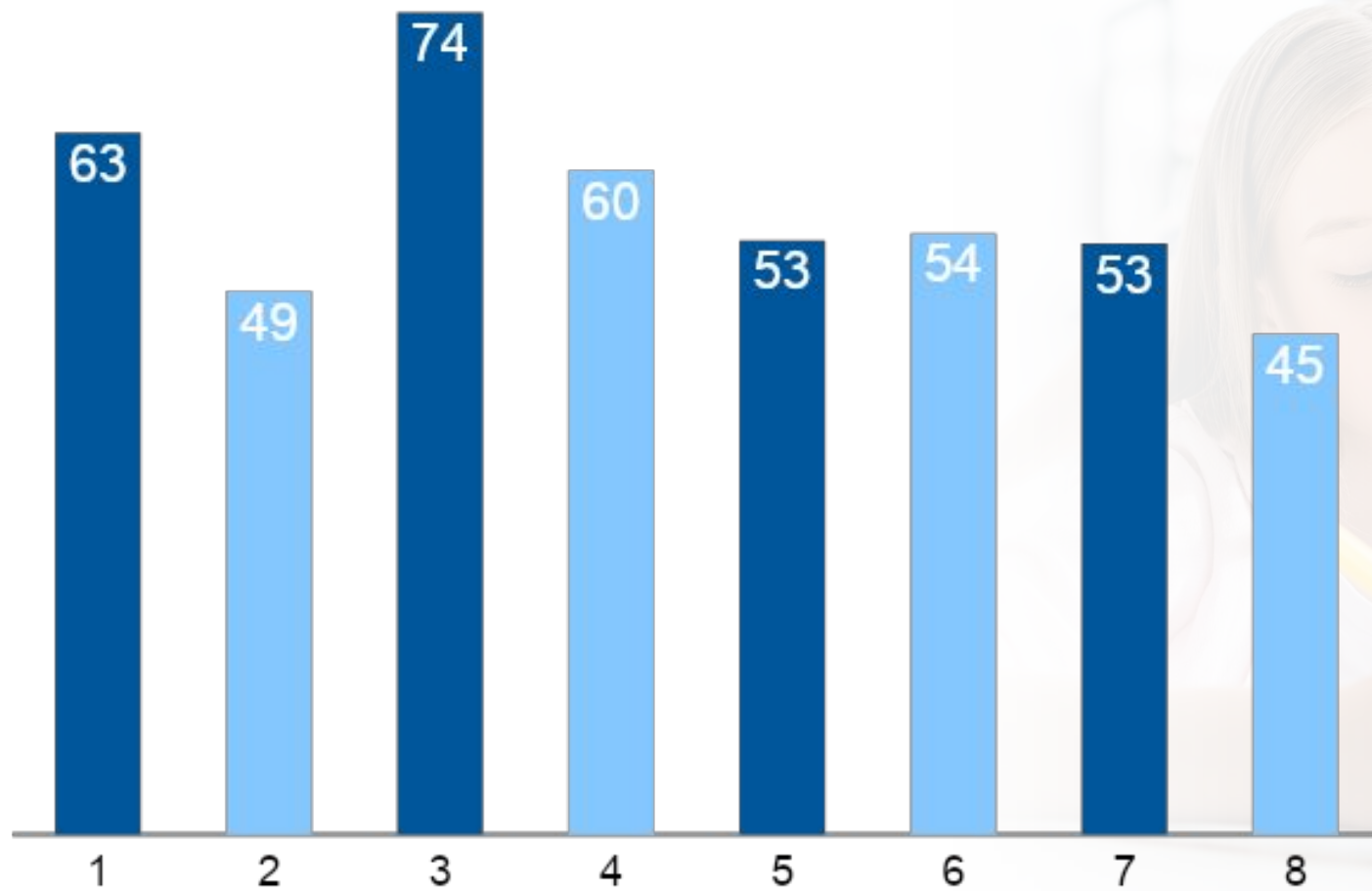
O
b
a
v

K
l
i
m
a

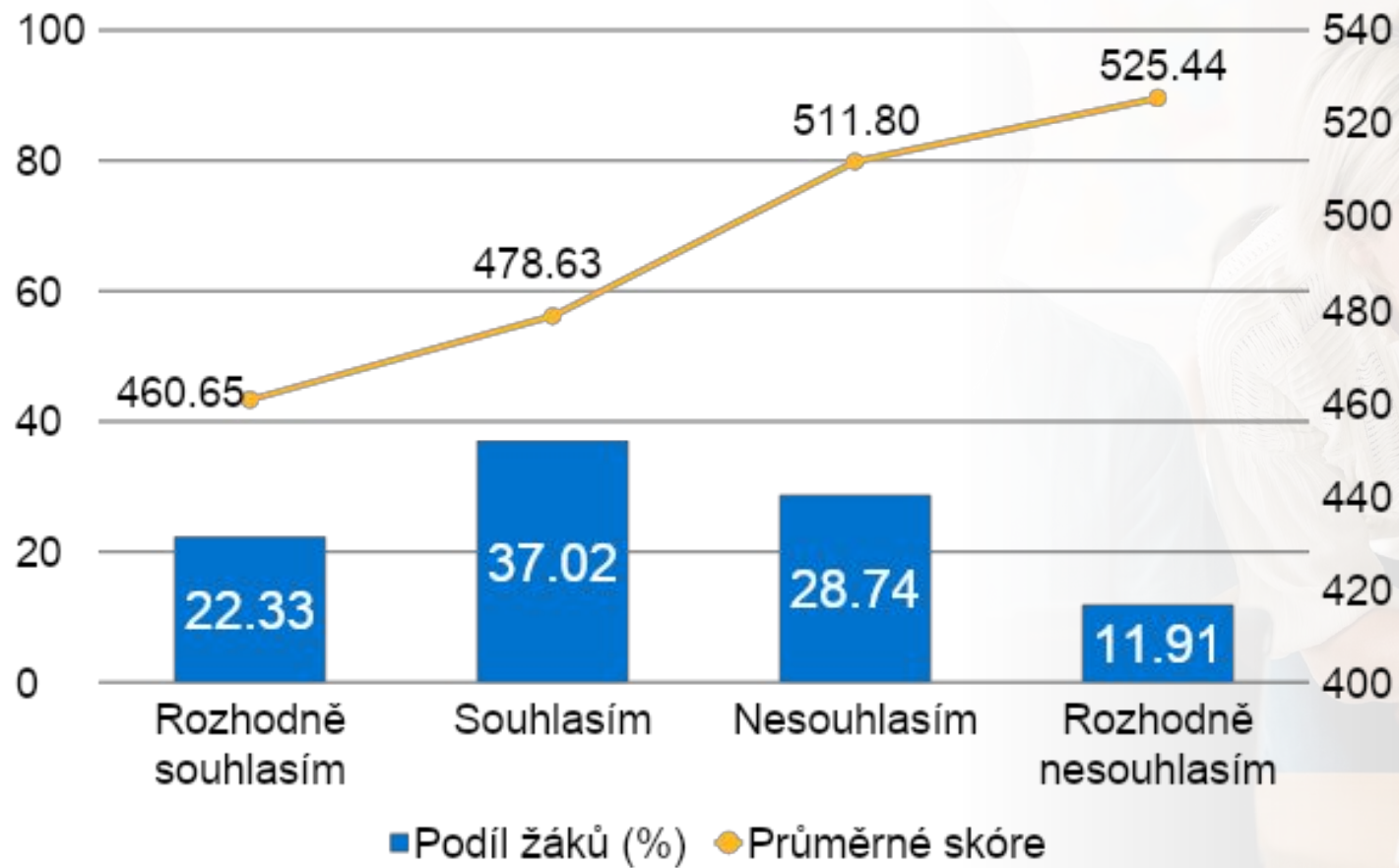
Nezastupitelná role učitele

Role učitelů – podpora v hodinách matematiky

Často mám strach z toho, že pro mě budou hodiny matematiky obtížné

Demotivující chování učitelů k žákům

Učitelé mě známkovali přísněji než ostatní spolužáky.

9. ročník

5. ročník

Učitelé mi dávali najevo, že si myslí, že jsem méně chytrý/chytrá, než opravdu jsem.

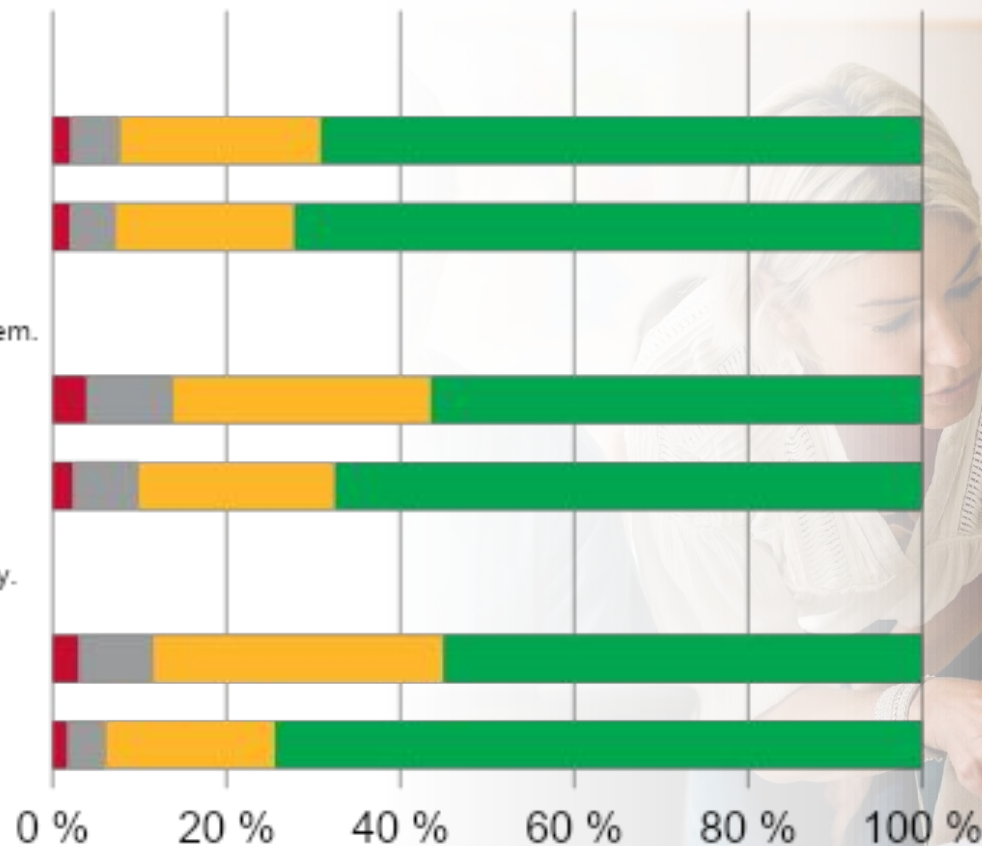
9. ročník

5. ročník

Učitelé mi řekli něco urážlivého před ostatními spolužáky.

9. ročník

5. ročník

každý často někdy nikdy

Wellbeing je důležité sledovat také u učitelů

ČSI | Česká školní inspekce

Sekundární analýza TALIS 2018

**Klima učitelského sboru,
problémové třídy
a aplikace didaktických metod učiteli**

duben 2021

TALIS

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

EVROPSKÁ UNIE
Evropská strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, inovace a vzdělávání

MSM
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

2020/2021

Poslední data z šetření TALIS 2018 nabízí náhled na wellbeing učitelů.

Šetření TALIS mapuje postoje, názory a motivace učitelů, kteří v ČR působí na druhém stupni ZŠ či na nižším stupni víceletých gymnázií.

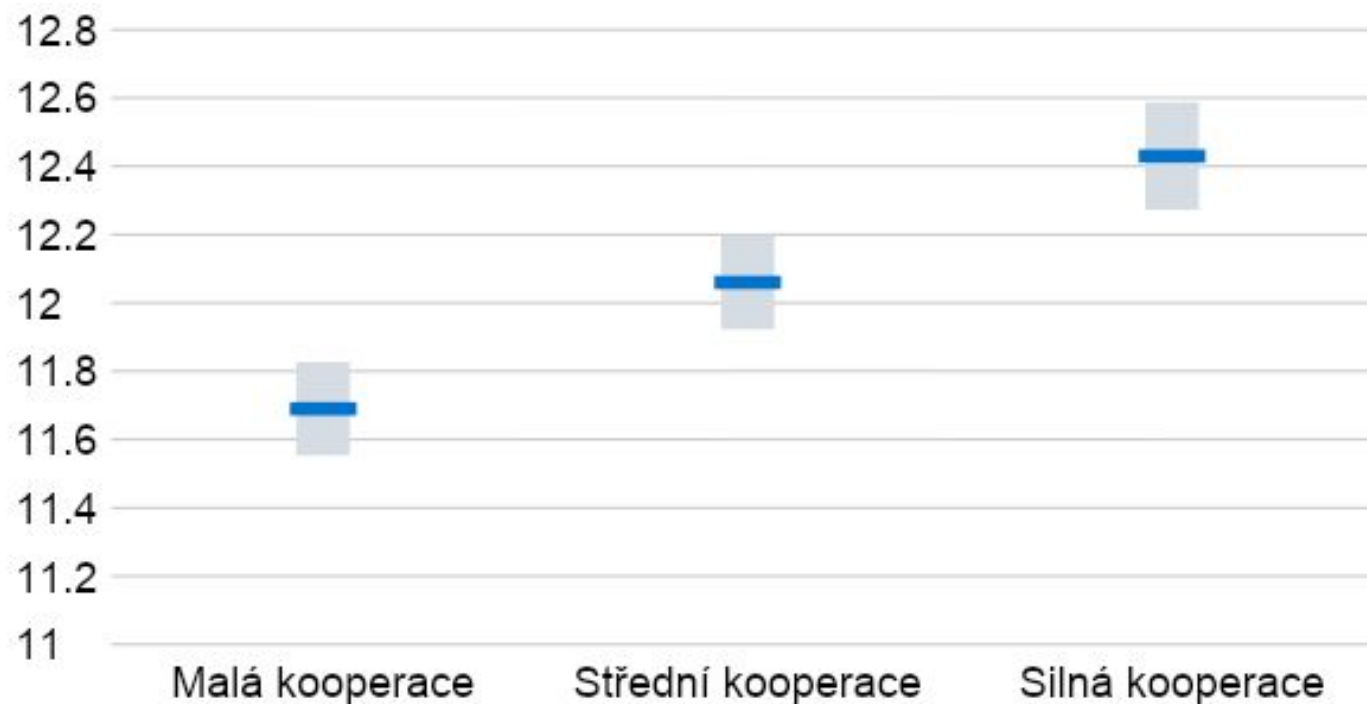

Spokojenost, spolupráce

S celkovou spokojeností učitelů pozitivně souvisí míra participace mezi zúčastněnými stranami a možnost aktivně se zapojit do rozhodování o aktivitách a směřování školy.

Jako vhodné opatření se jeví budování prostředí, v rámci kterého dostanou **učitelé možnost vyjadřovat se k návrhům vedení školy** či alespoň částečně budou moci rozhodnutí ovlivňovat.

Průměr indexu celkové spokojenosti učitele dle míry udávané spolupráce/kooperace mezi učiteli

Pozn.: Modrá linie značí průměrnou hodnotu, šedé pruhy 95% konfidenční interval.

Spolupráce vede k novým myšlenkám

Analýzy ukázaly na souvislosti mezi mírou spolupráce učitelů a vyšší mírou deklarace toho, že učitelé přichází s novými myšlenkami. Oboje pak souvisí s tím, že se učitelé mohou na sebe spolehnout. **Kooperace učitelů** pak negativně souvisí se stresem z pracovní zátěže. Kooperace tak je **klíčem k lepšímu klimatu v učitelském sboru**, což se může projevit vyšší spokojenosti učitelů.

Vedení školy by mělo nastavit vhodné komunikační kanály a principy sdílení příkladů dobré praxe.

Sdílení a koordinace mezi učiteli (T3EXCH)

- “Vyměňuji si učební materiály s kolegy”*
- “Probírám s kolegy studijní pokroky konkrétních žáků”*
- “Spolupracuji s ostatními učiteli v této škole s cílem zabezpečit stejné standardy při hodnocení pokroku žáků”*
- “Účastním se společných porad”*

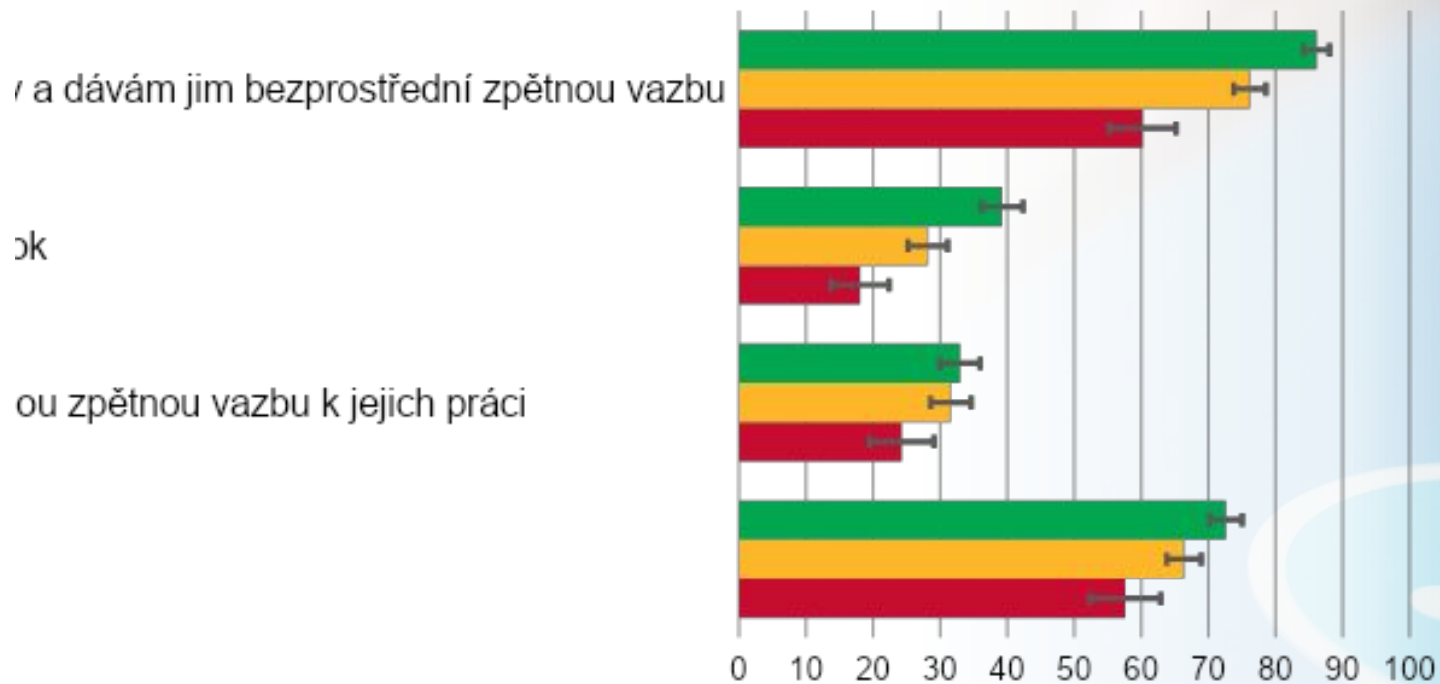
Profesní spolupráce v hodinách (T3COLES)

- “Vyučuji týmově společně s jinými učiteli”*
- “Pozoruji výuku ostatních učitelů a poskytuji jim zpětnou vazbu”*
- “Zapojuji se do společných aktivit napříč třídami a věkovými skupinami (např. do projektů)”*
- “Společně s kolegy pracujeme na svém profesním rozvoji”*

Sebedůvěra učitele se může projevovat i v četnosti užívání odlišných způsobů hodnocení žáků

Podíly učitelů dle toho, jak často ve výuce požívají uvedené metody hodnocení žáků, tříděno dle sebedůvěry učitele ve vedení výuky (pouze sloučené odpovědi „často“ a „vždy“)

■ v ■ s ■ m
e t a
| r l
Pozn.: Úsečka na konci jednotlivých prvků značí 95% konfidenční interval.
k e á
á d s

Co si představit pod pojmem nastavení mysli?

Proč se některým lidem daří rozvíjet svůj potenciál lépe, než jiným?

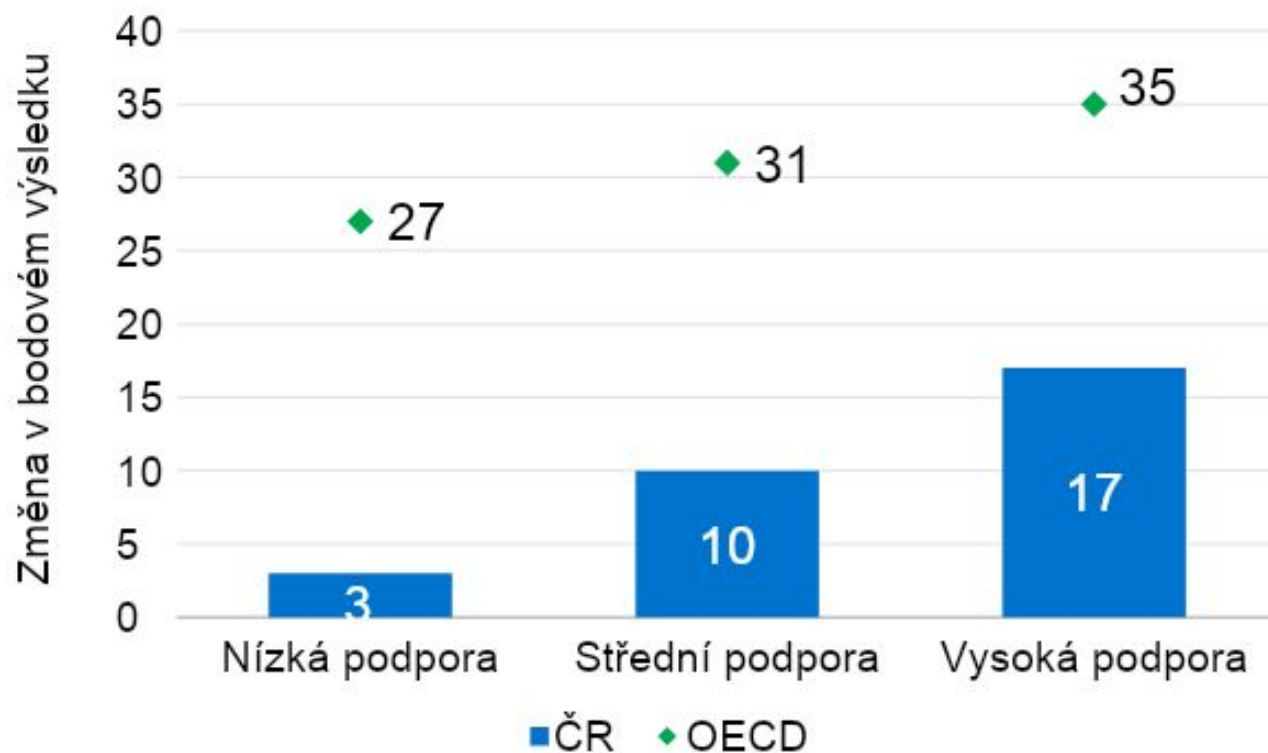
Růstové myšlení: s vynaložením dostatečného úsilí a vytrvalosti může každý jedinec cíleně zlepšovat svoje dovednosti a zvyšovat svůj potenciál.

Fixní myšlení: základní vlastnosti jedince jsou vrozené a jednou pro vždy dané.

Role učitelů v rozvíjení růstového myšlení je nezastupitelná

Změna výsledku žáků s růstovým myšlením při různé míře podpory ze strany učitele

INDEX PODPORY ZE STRANY UČITELE

- Učitel pomáhá žákům s učením
- Učitel pomůže žákům, kteří potřebují pomoc
- Učitel vysvětluje látku tak dlouho, dokud žáci učivu neporozumí
- Učitel má zájem o studijní pokroky každého žáka

Posilování růstového myšlení u žáků a učitelů

Doporučení pro výuku

Budovat **atmosféru růstové myšlení** ve třídě

Usilovat o využívání **formativního hodnocení**

Učit žáky vhodně **pracovat s chybou**

Zařazovat do výuky **gradované úlohy**

